

PARLAMENT EUROPEJSKI

2009 - 2014

Dokument z posiedzenia

A7-0204/2013

6.6.2013

SPRAWOZDANIE

w sprawie polityki regionalnej będącej częścią szerszych programów pomocy państwa
(2013/2104 (INI))

Komisja Rozwoju Regionalnego

Sprawozdawca: Oldřich Vlasák

Sprawozdawczynie komisji opiniodawczej (*):
Sharon Bowles, Komisja Gospodarcza i Monetarna

(*) Zaangażowana komisja – art. 50 Regulaminu

SPIS TREŚCI

	Strona
PROJEKT REZOLUCJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO	3
UZASADNIENIE	15
OPINIA KOMISJI GOSPODARCZEJ I MONETARNEJ (*)	21
OPINIA KOMISJI ZATRUDNIENIA I SPRAW SOCJALNYCH	27
WYNIK GŁOSOWANIA KOŃCOWEGO W KOMISJI	31

(*) Zaangażowana komisja – art. 50 Regulaminu

PROJEKT REZOLUCJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

w sprawie polityki regionalnej będącej częścią szerszych programów pomocy państwa
(2013/2104(INI))

Parlament Europejski,

- uwzględniając art. 174 i następne Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE), w których ustanawia się cel spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej oraz określa się strukturalne instrumenty finansowe umożliwiające jego osiągnięcie,
- uwzględniając art. 107 ust. 3 lit. a) i c) TFUE, w których przewiduje się możliwość udzielenia regionalnej pomocy przyznawanej przez państwo w celu wspierania rozwoju gospodarczego określonych obszarów Unii Europejskiej znajdujących się w niekorzystnej sytuacji,
- uwzględniając wniosek Komisji z dnia 6 października 2011 r. dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego objętych zakresem wspólnych ram strategicznych oraz ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego i Funduszu Spójności, oraz uchylającego zmienione rozporządzenie (WE) nr 1083/2006 (COM(2012)0496), w formie zmienionej (COM(2013)0146),
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 17 stycznia 2013 r. w sprawie unowocześnienia polityki w dziedzinie pomocy państwa¹,
- uwzględniając opinię Komitetu Regionów nr 2232/2012 z dnia 1 lutego 2013 r. w sprawie wytycznych dotyczących regionalnej pomocy państwa na lata 2014–2020,
- uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego INT/653 z dnia 26 marca 2013 r. w sprawie rynku wewnętrznego oraz pomocy państwa przyznawanej regionom,
- uwzględniając wytyczne Komisji w sprawie krajowej pomocy regionalnej na lata 2007–2013²,
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 8 maja 2012 r. pt. „Unowocześnienie unijnej polityki w dziedzinie pomocy państwa” (COM(2012)0209),
- uwzględniając decyzję Komisji C(2012)7542 final w sprawie SA 33243 Jornal da Madeira,

---

¹ Teksty przyjęte, P7_TA(2013)0026.

² Dz.U.C 54 z 4.3.2006, s. 13.

- uwzględniając opracowany przez Komisję „Dokument służb DG ds. Konkurencji zawierający projekt wytycznych w sprawie regionalnej pomocy państwa na lata 2014–2020”¹,
  - uwzględniając pkt 57 konkluzji Rady Europejskiej w sprawie wieloletnich ram finansowych (7–8 lutego 2013 r. – Pomoc regionalna)²,
  - uwzględniając komunikat Komisji z 1998 r. do państw członkowskich w sprawie powiązań pomiędzy polityką regionalną a polityką konkurencji – zwiększanie koncentracji i wzajemnej zgodności (COM(98)0673),
  - uwzględniając wyrok Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej w sprawach połączonych T-443/08 i T-455/08T (Mitteldeutsche Flughafen i Flughafen Leipzig/Halle przeciwko Komisji),
  - uwzględniając komunikat Komisji zatytułowany „»Najpierw myśl na małą skalę« – Program »Small Business Act« dla Europy” (COM(2008)0394),
  - uwzględniając art. 48 Regulaminu,
  - uwzględniając sprawozdanie Komisji Rozwoju Regionalnego oraz opinię Komisji Gospodarczej i Monetarnej, jak również Komisji Zatrudnienia i Spraw Socjalnych (A7-0204/2013),
- A. mając na uwadze, że Komisja realizuje obecnie proces unowocześnienia polityki w dziedzinie pomocy państwa, której cele obejmują pobudzenie rozwoju gospodarczego, koncentrację na najistotniejszych sprawach oraz uproszczenie, usprawnienie i przyspieszenie wdrożenia odpowiednich przepisów;
- B. mając na uwadze, że zgodnie z podstawą prawną nowych wniosków, określoną w art. 109 TFUE, przewiduje się wyłącznie konsultacje z Parlamentem, nie zaś zwykłą procedurę ustawodawczą; mając na uwadze, że Parlament nie ma wpływu na przyjęcie wytycznych dotyczących regionalnej pomocy państwa na lata 2014–2020;
- C. mając na uwadze, że zwykła procedura ustawodawcza w zakresie pakietu legislacyjnego dotyczącego polityki spójności odnoszącego się do europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych na lata 2014–2020 nie została jeszcze zakończona;
- D. mając na uwadze, że realizacja programów pomocy państwa przyjmuje najczęściej formę dotacji i subsydiów, ulg podatkowych, zwolnień od podatku, nagród motywacyjnych, pożyczek uprzywilejowanych, gwarancji, preferencyjnych stóp oprocentowania kredytów oraz inwestycji kapitałowych przyznawanych na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym, jak również przez podmioty będące pod kontrolą administracji publicznej, a także poprzez rosnącą liczbę form partnerstwa publiczno-prawnego;

---

¹ Bruksela, 2012 r. (brak daty).

² EUCO 37/13 z 8.2.2013, s.22.

- E. mając na uwadze, że istnieje szereg przepisów dotyczących pomocy państwa, a także wytyczne, które mają zastosowanie na szczeblu regionalnym, sektorowym lub horyzontalnym, podczas gdy o wyborze rodzaju pomocy, który należy zastosować, decydują w pewnym stopniu państwa członkowskie;
- F. mając na uwadze, że według Komisji celem jej wytycznych dotyczących pomocy regionalnej jest wspieranie konkurencyjnego i spójnego jednolitego rynku, a jednocześnie zapewnianie, aby zakłócenia powodowane pomocą były ograniczone do minimum;
- G. mając na uwadze, że pomoc państwa powinna dopełniać cele polityki unijnej w innych dziedzinach, w szczególności cele polityki spójności, oraz dążyć do równowagi z tymi celami;
- H. mając na uwadze, że stosowanie i wykładnia przepisów dotyczących pomocy państwa zależą także w dużym stopniu od orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości;
- I. mając na uwadze, że istnienie mechanizmu zapewniającego skuteczną realizację i stosowanie unijnej polityki w dziedzinie pomocy państwa stanowi jedno z ogólnych uwarunkowań ex ante przewidzianych w projekcie pakietu rozporządzeń dotyczących polityki spójności na lata 2014–2020;
- J. mając na uwadze, że historyczny wpływ pomocy państwa i kontroli pomocy państwa na państwa członkowskie, regiony oraz władze lokalne, jak również przedsiębiorstwa, rynki i całą gospodarkę, nie został poddany wystarczającej ocenie – zgodnie ze spostrzeżeniem Trybunału Obrachunkowego zawartym w sprawozdaniu pt. „Skuteczność Komisji w dokonywaniu oceny pomocy państwa”¹;
- K. mając na uwadze, że obawa dotycząca obciążeń administracyjnych stanowi główny problem dotyczący beneficjentów, którzy mają do czynienia z przepisami dotyczącymi pomocy państwa lub przepisami dotyczącymi polityki spójności;

Koordinacja przepisów dotyczących pomocy państwa oraz polityki spójności

1. z zadowoleniem przyjmuje złożony przez Komisję projekt wytycznych dotyczących pomocy regionalnej na lata 2014–2020 będący nieodłączną częścią programu unowocześnienia polityki w dziedzinie pomocy państwa; ponownie wyraża wsparcie dla podejścia, w którym zasady zgodności stosowane do oceny pomocy państwa opierają się na wspólnych zasadach i są jednolite w ogólnym rozporządzeniu w sprawie wyłączeń blokowych² oraz w różnych wytycznych; opowiada się za przyjęciem mniej złożonych, bardziej przewidywalnych i skutecznych oraz opartych na rzetelnej analizie ekonomicznej przepisów dotyczących kontroli i egzekwowania pomocy państwa;
2. uważa, że wdrażanie zarówno polityki spójności, jak i przepisów dotyczących programów

---

¹ Sprawozdanie specjalne Trybunału Obrachunkowego nr 15 pt. „Skuteczność Komisji w dokonywaniu oceny pomocy państwa”, 2011 r.

² Rozporządzenie Komisji (WE) nr 800/2008 z dnia 6 sierpnia 2008 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne ze wspólnym rynkiem w zastosowaniu art. 87 i 88 Traktatu (ogólne rozporządzenie w sprawie wyłączeń blokowych), Dz.U. L 214 z 9.8.2008, s. 3.

pomocy państwa, których celem jest rozwój lokalnych i regionalnych inwestycji i partnerstw publiczno-prywatnych, ma istotne znaczenie dla wspierania spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej, rozwoju regionalnego i lokalnego, rozwoju inteligentnego, zrównoważonego i sprzyjającego włączeniu społecznemu oraz tworzenia miejsc pracy; wyraża jednak zaniepokojenie co do spójności przepisów dotyczących pomocy państwa z wdrażaniem europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych; wzywa zatem Komisję, aby zapewniła zgodność unowocześnienia polityki w dziedzinie pomocy państwa z rozporządzeniami dotyczącymi polityki spójności na okres 2014–2020, tak aby nie było poważnych różnic w traktowaniu regionów należących do tej samej kategorii w ramach polityki spójności;

3. ubolewa, że art. 109 TFUE, który stanowi traktatową podstawę rozporządzenia upoważniającego, a pośrednio również ogólnego rozporządzenia w sprawie wyłączeń blokowych, przewiduje jedynie zasięganie opinii Parlamentu, nie zaś współdecyzję; jest zdania, że taki deficyt demokracji jest nie do przyjęcia; proponuje jak najszybszą zmianę tej sytuacji poprzez ustalenia międzyinstytucjonalne w dziedzinie polityki konkurencji, a także dokonanie odnośnej korekty przy okazji kolejnej zmiany traktatu; zauważa, że plan działania Komisji na rzecz pogłębionej unii gospodarczej i walutowej przewiduje przedstawienie wniosków dotyczących zmiany traktatu do 2014 r.; uważa, że taki wniosek powinien zawierać m.in. szczególny wniosek zmieniający art. 109 TFUE w celu dostosowania przepisów, o których mowa w tym artykule, zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą;
4. zachęca Komisję do kontynuowania wydawania wytycznych z obszaru „miękkiego prawa” w dziedzinie polityki konkurencji, w szczególności w sprawie pomocy państwa, biorąc należycie pod uwagę istniejące orzecznictwo Trybunału Sprawiedliwości, w celu zapewnienia zainteresowanym stronom pewnego zakresu pewności prawa;
5. podkreśla, że podstawowym celem kontroli pomocy państwa jest zapewnienie równych warunków działania na konkurencyjnym i spójnym rynku wewnętrznym; w pełni wspiera ogólny cel programu unowocześnienia polityki w dziedzinie pomocy państwa polegający na dostosowaniu zasad pomocy państwa do potrzeby wspierania wzrostu gospodarczego w UE; zwraca uwagę, że ma to szczególne znaczenie, jeżeli chodzi o wspieranie wzrostu gospodarczego w regionach UE znajdujących się w najtrudniejszym położeniu, przy jednoczesnym ograniczaniu do minimum zakłóceń na rynku wewnętrznym będących skutkiem pomocy;
6. podkreśla, że zarówno przepisy dotyczące pomocy państwa, jak i cele polityki spójności, powinny doprowadzić do poprawy sytuacji regionów i obszarów znajdujących się w najbardziej niekorzystnej sytuacji oraz że proces unowocześniania polityki w dziedzinie pomocy państwa musi odzwierciedlać cele spójności w całej Unii Europejskiej, tj. przyczynianie się do zrównoważonego rozwoju regionów i poprawę dobrostanu; uważa, że unowocześnienie przepisów dotyczących konkurencji musi być oparte na pełnej świadomości wpływu przepisów na poziomie niższym od krajowego;
7. wzywa Komisję do zagwarantowania, by wspieranie inteligentnego i zrównoważonego wzrostu sprzyjającego włączeniu społecznemu poprzez pomoc państwa było realizowane z zachowaniem ogólnej zgodności z wiarygodnymi strategiami długoterminowej

konsolidacji fiskalnej; sugeruje, by Komisja – sporządzając zalecenia dla poszczególnych państw – w większym stopniu uwzględniała powiązania pomiędzy polityką dotyczącą pomocy państwa a nadzorem budżetowym, wzywa również państwa członkowskie do uwzględniania tych powiązań w procesie opracowywania programów stabilności i konwergencji oraz krajowych programów reform; podkreśla, że pomoc państwa powinna być dostępna w węższym zakresie, za to lepiej ukierunkowana i oparta na prostszych zasadach, przy uwzględnieniu, że ma ona stanowić wyjątek, a nie regułę; podkreśla potrzebę unikania „wyścigów po dotacje” między państwami członkowskimi oraz zapobiegania im, szczególnie w czasach surowych ograniczeń budżetowych w całej UE;

8. jest przekonany, że pomoc regionalna może być skuteczna jedynie wówczas, gdy będzie wykorzystywana w sposób oszczędny i proporcjonalny, a także gdy będzie skoncentrowana na regionach UE znajdujących się w najtrudniejszym położeniu, które jej najbardziej potrzebują; podkreśla znaczenie ustrukturyzowanego wkładu pomocy na rzecz rozwoju regionalnego, w szczególności w kontekście obecnego głębokiego kryzysu gospodarczego; wzywa Komisję do uznania faktu, że w gospodarce realnej i w sektorze finansowym nadal stosuje się kryzysowe kryterium „poważnych zakłóceń gospodarki państwa członkowskiego”, a także do wyjaśnienia i znormalizowania kryteriów dokonywania takiej oceny;
9. zauważa, że między funduszami strukturalnymi w ramach polityki spójności a pomocą państwa dla przedsiębiorstw istnieje margines zbieżności; podkreśla, że znacząca część wydatków w ramach polityki spójności UE na lata 2014–2020 wchodzi w zakres ogólnego rozporządzenia w sprawie wyłączeń blokowych oraz że w tym kontekście właściwe są nie tylko wytyczne dotyczące pomocy regionalnej, lecz także inne wytyczne horyzontalne lub sektorowe; zauważa, że wszystkie te instrumenty pomocy państwa muszą być spójne między sobą oraz z celami polityki spójności, oraz że wszystkie te przepisy powinny ostatecznie zapewnić efektywne wydatkowanie środków publicznych i wspieranie rozwoju;
10. zwraca uwagę na znaczenie ogólnego rozporządzenia w sprawie wyłączeń blokowych w ramach całego procesu unowocześniania polityki w dziedzinie pomocy państwa, jako że wyłączenie blokowe spoza zakresu obowiązywania wymogu powiadomienia w przypadku niektórych kategorii pomocy może poważnie zmniejszyć obciążenie administracyjne państw członkowskich, umożliwiając jednocześnie Komisji koncentrację jej zasobów na przypadkach powodujących największe zakłócenia, a także skuteczniejsze określanie priorytetów w zakresie działań wykonawczych; uważa zatem, że projekt nowego ogólnego rozporządzenia w sprawie wyłączeń blokowych oraz zestaw wspólnych zasad dotyczących tego rozporządzenia powinny zostać opublikowane przez Komisję przed publikacją jakichkolwiek określonych wytycznych;
11. z zadowoleniem przyjmuje cel Komisji w ramach procesu unowocześniania polityki w dziedzinie pomocy państwa, jakim jest uczynienie zasad jaśniejszymi, prostszymi i łatwiejszymi; jest zdania, że zasady te powinny być zarówno dobrze skoordynowane z polityką Unii Europejskiej w innych dziedzinach, jak i wystarczająco jasne, dające się przewidzieć i elastyczne, aby mogły zaspokoić potrzeby niektórych państw członkowskich i ich regionów, które borykają się z kryzysem i poważnymi trudnościami gospodarczymi; ponownie podkreśla swoje uznanie dla roli, jaką pomoc państwa

i inwestycje prywatne pełnią w zmaganiach z kryzysem gospodarczym i realizacji celów wzrostu i zatrudnienia; uważa w związku z tym, że Komisja powinna zapewnić, aby poziomy intensywności pomocy ustanowione w przyszłych wytycznych dotyczących pomocy regionalnej nie dotyczyły subwencji publicznych z europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych; wyraża zaniepokojenie faktem, że wniosek ten, opublikowany do konsultacji, nie został poparty wystarczającym uzasadnieniem oraz może być sprzeczny z celem uproszczenia;

Zasięg terytorialny regionalnej pomocy państwa na lata 2014–2020

12. zauważa, że w przeciwieństwie do innych rodzajów pomocy państwa, która może być przyznawana w całej UE, zakres pomocy regionalnej powinien być z definicji ograniczony ze względu na zasięg geograficzny i odsetek ludności;
13. jest jednak zdania, że zakres podziału na strefy geograficzne wynikającego z nowych wytycznych dotyczących pomocy regionalnej na lata 2014–2020 powinien zostać utrzymany lub przekraczać obecny poziom 45% oraz że należy utrzymać intensywność pomocy na obecnym poziomie, biorąc pod uwagę sytuację polityczną, gospodarczą i społeczną w państwach członkowskich, a także naturalne, geograficzne i demograficzne utrudnienia w niektórych regionach; zwraca uwagę, że w kontekście globalnym sytuacja gospodarcza UE i EOG w odniesieniu do państw trzecich, które korzystają z mniej rygorystycznych modeli zatrudnienia lub niższych kosztów, może być niekorzystna, zagrażając atrakcyjności tych pierwszych; zwraca uwagę, że na obszarach Unii Europejskiej znajdujących się w niekorzystnej sytuacji niezbędne korekty bilansu w sektorze prywatnym, cięcia oszczędnościowe w finansach publicznych oraz niepewna sytuacja gospodarcza osłabiają inwestycje i dostęp do finansowania, zwiększając tym samym dysproporcje pomiędzy regionami;
14. jest zdania, że nowe przepisy nie powinny mieć ograniczającego wpływu na rozwój inwestycji w regionach oraz rozwój gospodarczy tych regionów w miarę ich przechodzenia z kategorii słabiej rozwiniętych do kategorii silniej rozwiniętych; ma świadomość, że niektóre regiony, które kwalifikują się do pomocy państwa w ramach obecnego systemu, mogą nie spełniać w przyszłości kryteriów podziału na strefy geograficzne wynikającego z nowych wytycznych dotyczących pomocy regionalnej i może im grozić wyłączenie z programu podziału na strefy geograficzne; uważa, że regiony te powinny posiadać specjalny system bezpieczeństwa, podobny do systemu stosowanego w ramach polityki spójności w przypadku regionów w okresie przejściowym, który zapewniałby większą spójność między rozporządzeniami dotyczącymi polityki spójności na okres 2014–2020 a przepisami dotyczącymi konkurencji i umożliwiałby państwom członkowskim radzenie sobie w nowej sytuacji; proponuje w związku z tym, aby regiony uznawane za regiony „a” w okresie 2007–2013 posiadały wcześniej określony status regionów „c” w okresie 2014–2020; zwraca się do Komisji o zapewnienie możliwości zwiększenia maksymalnej intensywności pomocy w dawnych regionach „a”, w tym w regionach efektu statystycznego, oraz odpowiednio w regionach „c”;
15. podkreśla rolę pomocy państwa w zakresie gospodarek szczególnie dotkniętych skutkami kryzysu oraz gospodarek, w przypadku których finansowanie ze środków publicznych

w ramach polityki spójności może stanowić jedyne źródło inwestycji; proponuje w związku z tym, aby rozważyć szczególne odstępstwa regionalne poza mapami pomocy regionalnej, tak aby umożliwić państwom członkowskim walkę z negatywnymi skutkami kryzysu; zauważa, że Komisja powinna przyjąć okres 2008–2010 (w odniesieniu do rozwoju gospodarczego) oraz okres 2009–2011 (w odniesieniu do bezrobocia) jako podstawę kwalifikowalności do pomocy państwa, mimo że lata te nie umożliwiają pomiaru wpływu terytorialnego zakłóceń spowodowanych kryzysem i klęskami żywiołowymi; zwraca się do Komisji o działanie na podstawie bardziej aktualnych i szczegółowych danych; proponuje, aby w celu uniknięcia wystąpienia luki Komisja przedłużyła ważność aktualnych wytycznych dotyczących pomocy regionalnej oraz map regionalnych o co najmniej 6 miesięcy, jako że nowe mapy nie zostaną zatwierdzone na czas; z zadowoleniem przyjmuje zamiar przeprowadzenia przez Komisję przeglądu śródk okresowego map regionalnych regionów „c” w 2017 r.;

16. wzywa Komisję do rozważenia skutków gospodarczych podjętej przez nią decyzji w sprawie pomocy regionalnej w szerszym kontekście geograficznym, bowiem regiony przygraniczne mogą konkurować z terytorium EOG o lokalizację działalności gospodarczej; zaleca Komisji, aby wzięła tę kwestię pod uwagę w ramach opracowanej przez nią polityki sąsiedztwa UE oraz podczas negocjacji z krajami kandydującymi;
17. przypomina stanowisko Rady Europejskiej, która zobowiązała Komisję do zapewnienia, aby uwzględniona została szczególna sytuacja regionów graniczących z regionami konwergencji; dlatego też podkreśla znaczenie zrównoważonego podejścia do wyznaczenia tzw. obszarów „a” i „c”, mając na uwadze minimalizowanie dysproporcji w intensywności pomocy pomiędzy regionami różnych państw członkowskich mających wspólną granicę; zwraca się do Komisji o zapewnienie, aby regiony niekwalifikujące się do pomocy państwa, które graniczą z obszarami „a” innego kraju, otrzymały alokację o specjalnym przeznaczeniu dla obszarów „c”; uważa, że w drodze odstępstwa od całkowitego pułapu pomocy alokacja ta powinna zostać przyznana państwom członkowskim dodatkowo do alokacji dla wstępnie określonych i nieokreślonych z góry obszarów „c”; nalega, aby ograniczyć różnicę w intensywności pomocy wśród regionów należących do wszystkich kategorii i wśród przedsiębiorstw każdej wielkości do maksymalnie 15%;
18. zwraca uwagę Komisji na sytuację regionów peryferyjnych i słabo zaludnionych oraz wyspiarskich; proponuje pomoc państwa jako odpowiednią rekompensatę za ich wyspiarski charakter, oddalenie, niewielkie rozmiary, trudną topografię, klimat i ograniczenia wielkości rynku; zwraca się o ujednoczenie pakietu legislacyjnego w zakresie spójności z pomocą operacyjną w ramach wymogów polityki konkurencji wobec tych terytoriów; zwraca się do Komisji, aby jasno potwierdziła w nowych wytycznych dotyczących pomocy regionalnej zasady niedegresywności i nieograniczania w czasie w odniesieniu do pomocy operacyjnej dla tych regionów; zwraca się do Komisji o doprecyzowanie swojej definicji pomocy państwa udzielanej regionom peryferyjnym, ze szczególnym odniesieniem do dodatkowych kosztów transportu;
19. wzywa Komisję do włączenia wszystkich regionów na poziomie NUTS 2 składających się jedynie z wyspy lub z kilku wysp do wykazu „wstępnie określonych obszarów »c«” objętych art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE;

20. proponuje, aby państwa członkowskie miały możliwość posługiwania się szerszym zestawem parametrów do określania czynników niekorzystnej sytuacji w regionie, tak aby przy stwierdzaniu kwalifikowalności przestrzennej do pomocy państwa uwzględniać, oprócz niskiej gęstości zaludnienia, również inne kryteria takie jak niekorzystne warunki geograficzne, utrudnienia demograficzne lub podatność na występowanie klęsk żywiołowych; jest zdania, że pomoc państwa stanowi uzasadnioną rekompensatę wobec utrudnienia, jakim jest wyspiarski charakter, oddalenie i niewielki rozmiar terytorium, oraz że taki warunek należy uznać za niezależne kryterium przy ustalaniu zasięgu terytorialnego regionalnej pomocy państwa na lata 2014–2020, aby umożliwić terytoriom wyspiarskim przezwyciężanie utrudnień strukturalnych oraz zapewniać warunki dla rozwoju gospodarczego, społecznego i terytorialnego;

Ograniczenia administracyjne w zakresie przepisów dotyczących pomocy państwa w kontekście polityki spójności

21. uważa, że stosowanie przepisów dotyczących pomocy państwa w ramach programów dotyczących polityki spójności może być skuteczniej realizowane poprzez skupienie się na pomocy na dużą skalę i jej lepsze ukierunkowanie, uproszczone przepisy – w tym dotyczące zgłaszania – oraz poszerzenie zakresu kategorii poziomych w rozporządzeniu upoważniającym¹ i zakresu przepisów dotyczących wyłączeń blokowych zawartych w ogólnym rozporządzeniu w sprawie wyłączeń blokowych; zaleca zwiększenie pułapów *de minimis*; zauważa, że podniesienie progu *de minimis*, zwłaszcza w sektorach rolnictwa, rybołówstwa i transportu w regionach peryferyjnych i na terytoriach wyspiarskich, może im pomóc w zrównaniu konkurencyjności z obszarami kontynentalnymi;

22. ponownie wzywa Komisję do niezwłocznego określenia jasnych wytycznych służących ocenie tego, co stanowi pomoc państwa zgodnie z definicją zawartą w art. 107 ust. 1 TFUE, a co jej nie stanowi, oraz szczegółowych kryteriów umożliwiających rozróżnienie istotnych i mniej istotnych spraw dotyczących pomocy państwa zgodnie z planem działania dotyczącym unowocześniania pomocy państwa;

23. uważa, że w odniesieniu do wyroku wydanego przez Trybunał Sprawiedliwości w sprawach połączonych *Mitteldeutsche Flughafen i Flughafen Leipzig/Halle przeciwko Komisji*, ważne jest, aby zagwarantować prawidłowe stosowanie przepisów dotyczących pomocy państwa w ramach programów polityki spójności w zakresie projektów infrastrukturalnych wykorzystywanych w działalności gospodarczej, tak aby władze lokalne i regionalne lub należące do nich podmioty publiczne nie musiały borykać się z dotykowymi obciążeniami administracyjnymi; podkreśla, że wymagające przepisy dotyczące zarządzania finansami, w tym odnoszące się do polityki spójności przepisy dotyczące umorzenia środków, oraz zawarte w procedurze badania pomocy państwa praktyki dotyczące składania skarg nie powinny zagrażać realizacji tych projektów;

24. w celu ustalenia uproszczonego, lecz spójnego podejścia ponownie zwraca się o wyjaśnienia dotyczące oceny pomocy państwa przyznawanej przez państwa członkowskie na podstawie przepisów dotyczących wyłączeń blokowych, jako że może to spowodować szczególne trudności nie tylko dla MŚP, ale także dla władz lokalnych

---

¹ Rozporządzenie Rady nr 994/98 z dnia 7 maja 1998 r. Dz.U. L 142 z 14.5.1998, s. 1.

i regionalnych oraz należących do nich podmiotów w ramach programów polityki spójności na lata 2014–2020; podkreśla, że nie należy dążyć do uproszczenia ze szkodą dla wykonania;

25. podkreśla, że z ogólnych uwarunkowań ex ante pomocy państwa w ramach polityki spójności wynika konieczność zastosowania przez Komisję bardziej aktywnego podejścia do przypadków pomocy państwa, w szczególności w przypadku zwiększenia się wielkości i zakresu pomocy zwolnionej z obowiązku zgłoszenia; zgadza się z opinią Trybunału Obrachunkowego, że Komisja powinna zwiększać świadomość w zakresie obowiązku zgłoszenia, promować najlepsze praktyki, zapewnić dostęp do ukierunkowanych informacji na temat różnych rodzajów zgłoszeń, zapewnić publikację regularnie aktualizowanej sekcji na stronie internetowej Komisji na temat konkurencji, gdzie będą się znajdować odpowiedzi na najczęściej zadawane pytania, oraz stworzyć dział pomocy ds. pytań dotyczących interpretacji wytycznych;
26. uważa, że państwa członkowskie i regiony powinny sprawniej koordynować swoje działania na rzecz Komisji pod względem jakości i terminowości składanych przez nie informacji i przygotowywanych zgłoszeń; wzywa państwa członkowskie, aby odpowiednio stosowały się do uwarunkowań ex ante pomocy państwa w ramach polityki spójności oraz zagwarantowały większą zgodność z przepisami dotyczącymi pomocy państwa na szczeblu krajowym;
27. wzywa Komisję i państwa członkowskie do ukierunkowania swoich kampanii informacyjnych w zakresie przepisów dotyczących pomocy państwa w szczególności na organy regionalne i lokalne, z których wiele przyznaje pomoc państwa jedynie od czasu do czasu, w związku z czym ich wiedza dotycząca przepisów obowiązujących w tym zakresie jest ograniczona; wzywa Komisję do wzięcia powyższego pod uwagę podczas dokonywania oceny uwarunkowań ex ante, które obowiązują w państwach członkowskich w odniesieniu do pomocy państwa;
28. zwraca się do Komisji o zapewnienie, aby obowiązki administracyjne, prawne i w zakresie przejrzystości, związane ze stosowaniem zasad unowocześniania polityki w dziedzinie pomocy państwa, pozostały jak najbardziej klarowne; uważa, że niektóre nowo proponowane przepisy projektu wytycznych dotyczących pomocy regionalnej na lata 2014–2020 – np. dotyczące alternatywnych scenariuszy, konieczności przedstawiania jasnych dowodów, że dana pomoc ma wpływ na wybór dokonywanej inwestycji, lub warunku, że prace nad przedsięwzięciem nie mogą zostać rozpoczęte przed podjęciem przez organy publiczne decyzji o przyznaniu pomocy – które Komisja pragnie zastosować w nadchodzącym okresie zarówno do przedsiębiorstw ubiegających się o środki zachęty, jak i do państw członkowskich i ich struktur rządowych na poziomie niższym od krajowego – nie są zgodne z zasadą uproszczenia oraz „debiurokratyzacji”, promowaną w ramach polityki spójności oraz innych dziedzin polityki unijnej i krajowej; ponownie podkreśla, że takie przepisy mogą oznaczać, iż niektóre projekty zostaną wyłączone z pomocy inwestycyjnej lub też nigdy nie zaczną funkcjonować; uważa, że wymóg regularnej oceny zasadności pomocy państwa w regionach peryferyjnych może zaszkodzić bezpieczeństwu i przewidywalności, które są potrzebne, jeżeli inwestorzy i przedsiębiorstwa mieliby szukać szans w danych regionach;

Atrakcyjność regionów a przepisy dotyczące pomocy państwa

29. podkreśla znaczenie zapewnienia jasnych i prostych przepisów dotyczących regionalnej i sektorowej pomocy państwa dla przyciągania zagranicznych inwestycji bezpośrednich do Unii Europejskiej i jej regionów oraz zapewnienia konkurencyjności tych inwestycji na rynku światowym, a także spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej;
30. z zadowoleniem przyjmuje nowo zaproponowane przepisy dotyczące przejrzystości (ust. 127 i 128 projektu wytycznych); zachęca państwa członkowskie do przestrzegania tych przepisów oraz publikowania na głównej stronie internetowej pełnych i dokładnych informacji dotyczących przyznanej pomocy;
31. wzywa Komisję, aby zapewniła łatwiejszy i bardziej przejrzysty dostęp do pomocy państwa MŚP w regionach znajdujących się w najtrudniejszym położeniu, uznając znaczenie tych podmiotów dla rozwoju regionalnego; jednocześnie zwraca się do Komisji o wzmoczenie wysiłków na rzecz egzekwowania prawa w poważniejszych przypadkach powodujących potencjalnie większe zakłócenia;
32. przyjmuje do wiadomości wskazane przez Komisję problemy dotyczące pomocy inwestycyjnej dla dużych przedsiębiorstw, biorąc pod uwagę dowiedziony brak efektu zachęty; uważa, że choć pomocy państwa należy w głównej mierze udzielać MŚP, wyłączenie dużych przedsiębiorstw – która to kategoria obejmuje też przedsiębiorstwa rodzinne wykraczające poza definicję MŚP lub przedsiębiorstwa o średniej kapitalizacji – z zakresu przepisów dotyczących pomocy państwa w dziedzinach objętych art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE nie jest uzasadnione z uwagi na ich wkład w zatrudnienie, łańcuchy dostaw tworzone wraz z MŚP, wspólne zaangażowanie w innowacje, badania i rozwój, a także pozytywną rolę w walce z kryzysem gospodarczym; jest zdania, że obecność dużych przedsiębiorstw jest często kluczem do sukcesu MŚP, które korzystają z klastrów prowadzonych przez duże przedsiębiorstwa oraz czerpią korzyści z działalności w zakresie podwykonawstwa; przypomina, że sama Komisja dostrzegła wkład inwestycji dużych przedsiębiorstw w tworzenie efektu domina i w dostęp UE do rynków światowych; podkreśla, że decyzja o wykluczeniu dużych przedsiębiorstw w obszarach „c” może doprowadzić do utraty miejsc pracy, ograniczenia działalności gospodarczej w określonych regionach, zmniejszenia konkurencyjności regionu i atrakcyjności dla inwestycji zagranicznych oraz przenoszenia przedsiębiorstw do innych regionów, zarówno w obrębie UE, jak i poza nią; uważa zatem, że takie przedsiębiorstwa powinny nadal kwalifikować się do pomocy państwa w obszarach „c”, pod warunkiem skrupulatniej kontroli po indywidualnym zgłoszeniu oraz wprowadzenia dodatkowych warunków zgodności w zakresie efektu zachęty, jak również wkładu w rozwój regionalny za pomocą klastrów i podwykonawstwa;
33. uważa, że kwalifikowalność dużych przedsiębiorstw do przyznania środków zachęty w ramach pomocy państwa należy określać nie tylko na podstawie wielkości danego przedsiębiorstwa czy sektora, w którym prowadzi ono działalność, ale także na podstawie szacunkowej liczby miejsc pracy, które mogą zostać utworzone i zachowane dzięki tym środkom zachęty, jakości i trwałości tych miejsc pracy lub danego projektu, łącznie z długofalowymi skutkami dla rozwoju regionu, łącznie z aspektami społecznymi; podkreśla, że zgodnie z zasadą pomocniczości decyzje określające, które

z poszczególnych projektów mają największy potencjał, aby osiągnąć cele polityki UE, powinny być pozostawione państwom członkowskim, właściwym regionom oraz władzom lokalnym;

34. zgadza się z Komisją, że należy unikać sytuacji, w których pomoc państwa prowadzi do przenoszenia działalności z jednego miejsca do drugiego w ramach EOG; wyraża jednak wątpliwości w związku z proponowanymi projektami ust. 24–25 i 122–134, jako że uważa, iż nie stanowią one odpowiedniego uzupełnienia polityki spójności oraz są niezgodne z celem uproszczenia; zauważa w szczególności, że wspomniany okres dwóch lat jest koniecznie arbitralny oraz że przestrzeganie tego przepisu może być niemożliwe do wyegzekwowania ze względu na fakt, że jakkolwiek związek przyczynowy oraz istnienie planu przygotowanego z dwuletnim wyprzedzeniem będzie trudne do udowodnienia; wyraża zaniepokojenie, że przepis ten może faworyzować przedsiębiorstwa spoza Unii Europejskiej w stosunku do przedsiębiorstw z Unii Europejskiej oraz że może to prowadzić do przenoszenia tych przedsiębiorstw poza EOG, podczas gdy działalność gospodarczą można przyciągać dzięki pomocy regionalnej dla obszarów objętych pomocą;
35. przyjmuje do wiadomości zagrożenia związane z przenoszeniem przedsiębiorstw, które otrzymały pomoc państwa, zarówno w obrębie UE, jak i poza nią, które są bardzo realne dla regionów; odnotowuje proponowaną przez Komisję klauzulę ochronną, w myśl której przedsiębiorstwa byłyby zobligowane do utrzymywania inwestycji i miejsc pracy utworzonych w obszarze, w którym przyznano pomoc, a w przeciwnym wypadku musiałyby zwrócić pomoc; zwraca uwagę Komisji na trwające negocjacje w sprawie rozporządzeń dotyczących polityki spójności na okres 2014–2020 i domaga się ujednolicenia okresów przewidzianych w ramach polityki spójności i polityki konkurencji na utrzymanie inwestycji i miejsc pracy przez przedsiębiorstwa, które otrzymały fundusze unijne/ pomoc państwa;
36. wyraża także wątpliwości dotyczące braku kwalifikowalności do pomocy regionalnej „przedsiębiorstw znajdujących się w trudnej sytuacji w rozumieniu wytycznych wspólnotowych dotyczących pomocy państwa w celu ratowania i restrukturyzacji zagrożonych przedsiębiorstw” (ust. 11 projektu wytycznych); jest zdania, że przedsiębiorstw w fazie restrukturyzacji nie należy narażać na bardziej rygorystyczne środki, w szczególności gdy z założenia negatywna ocena złożonych przez te przedsiębiorstwa wniosków o przyznanie pomocy może prowadzić do przenoszenia tych przedsiębiorstw poza teren UE; zwraca uwagę, że odpowiedzialna reorganizacja przedsiębiorstwa w dzisiejszym niepewnym i stale zmieniającym się otoczeniu biznesowym stanowi główne działanie pozwalające na utrzymanie w długiej perspektywie czasowej zrównoważonego charakteru inwestycji, tworzenia wzrostu gospodarczego i nowych miejsc pracy; zauważa, że proponowana zasada w obecnej postaci jest nie tylko niezgodna z celem pomocy przedsiębiorstwom dotkniętym kryzysem gospodarczym w regionach objętych pomocą, lecz także niemożliwa do zrealizowania, biorąc pod uwagę, że wytyczne te wyraźnie nie zawierają dokładnej definicji przedsiębiorstw znajdujących się w trudnej sytuacji; przypomina swoją rezolucję z dnia 15 stycznia 2013 r. zawierającą zalecenia dla Komisji w zakresie informowania pracowników

i konsultowania się z nimi, przewidywania restrukturyzacji i zarządzania nimi¹, wraz z apelem o akt prawny w tych kwestiach, oraz domaga się, by Komisja niezwłocznie podjęła działanie;

37. jest przekonany o konieczności utrzymania pewnego marginesu elastyczności w zakresie przeglądu tych wytycznych, zgodnie z ust. 177 projektu wytycznych, aby umożliwić w przyszłości wprowadzenie wszelkich wymaganych zmian, jako że wytyczne te mają obowiązywać przez okres 7 lat;
38. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie i Komisji.

---

¹ Teksty przyjęte, P7_TA(2013)0005.

UZASADNIENIE

Wprowadzenie

W czerwcu 2011 r. Komisja Europejska rozpoczęła debatę na temat pakietu legislacyjnego w zakresie polityki spójności. Jej celem jest przyczynienie się do zwiększenia konkurencyjności Unii Europejskiej oraz do realizacji strategii Europa 2020 poprzez inwestycje w ramach polityki spójności, a jednocześnie pomoc słabiej rozwiniętym regionom w zrównoważeniu ich rozwoju w stosunku do regionów silniej rozwiniętych. Wskutek zmian wprowadzonych przez traktat lizboński przepisy dotyczące polityki spójności podlegają zwykłej procedurze ustawodawczej, dzięki której w rozporządzeniach może być uwzględnione polityczne przesłanie Parlamentu Europejskiego. Debaty międzyinstytucjonalne nie zostały jeszcze zakończone, a w wielu kwestiach nadal nie osiągnięto kompromisu.

Z punktu widzenia pomocy państwa pakiet legislacyjny w zakresie polityki spójności wprowadza uwarunkowania *ex ante*, które muszą być spełnione przez państwa członkowskie. Ich celem jest zapewnienie skutecznego wdrożenia i stosowania prawa UE w dziedzinie pomocy państwa w ramach polityki spójności; należy je stosować do wszystkich rodzajów wsparcia (w tym pomocy *de minimis*, dotacji lub pomocy świadczonej za pośrednictwem instrumentów finansowych). Komisja będzie sprawować nadzór nad przestrzeganiem przez państwa członkowskie powyższych uwarunkowań *ex ante* oraz nad zdolnością administracji krajowej do obsługi spraw, w tym do terminowej windykacji należności.

W maju 2012 r. Komisja rozpoczęła proces unowocześniania przepisów dotyczących pomocy państwa, wydając komunikat w sprawie unowocześnienia unijnej polityki w dziedzinie pomocy państwa. Do trzech głównych celów tego procesu należą: skoncentrowanie się na rozwoju gospodarczym przy ciągłym umacnianiu rynku wewnętrznego, wzroście jego dynamiki i konkurencyjności, skupienie się na największych przypadkach pomocy państwa, które zakłócają funkcjonowanie rynku wewnętrznego, a także usprawnienie i przyspieszenie procesu wydawania decyzji dotyczących procedur w zakresie pomocy państwa. W następstwie tego procesu wydano szereg nowych projektów dokumentów tematycznych dotyczących sektorowych przepisów w zakresie pomocy państwa oraz nowy projekt wytycznych dotyczących przepisów w zakresie regionalnej pomocy państwa. Wszystkie te dokumenty zostały udostępnione do konsultacji społecznych w okresie od lutego do kwietnia 2013 r., a ich formalne zatwierdzenie przez Komisję ma nastąpić przed nadejściem lata.

W opublikowanym przez Komisję na początku tego roku projekcie wytycznych dotyczących regionalnej pomocy państwa (RSAG) poruszono szereg nowych kwestii, z których najważniejsze to:

- ponowne rozpatrzenie podziału na strefy terytorialne zawartego w nowych wytycznych oraz zmniejszenie pułapu zasięgu pomocy dla kwalifikujących się obszarów do 42%
- zmniejszenie intensywności pomocy w obszarach kategorii „a”
- wprowadzenie niektórych nowych obowiązków administracyjnych, koniecznych do spełnienia przez beneficjentów
- wyłączenie z zakresu pomocy dużych przedsiębiorstw w regionach kategorii „c” oraz

ograniczenie możliwości dokonywania inwestycji produkcyjnych przez te przedsiębiorstwa w regionach kategorii „a”.

Uzupełnienie wytycznych dotyczących regionalnej pomocy państwa (RSAG) będą stanowić zmienione przepisy dotyczące wyłączeń blokowych (ich wejście w życie ma nastąpić pod koniec 2013 r.), które razem z regułą *de minimis*, pomocą przyznawaną na podstawie istniejących programów, pomocą na rzecz projektów powierzonych jako usługa świadczona w ogólnym interesie gospodarczym (zgodnie z decyzją Komisji w sprawie tychże usług¹) oraz pomocą, do której ma zastosowanie rozporządzenie nr 1370/2007², tworzą grupę zwolnioną z obowiązku uprzedniego zgłaszania.

W procesie unowocześnienia unijnej polityki w dziedzinie pomocy państwa Parlament Europejski nie pełni roli współdecydującej, a jedynie doradczą. W swojej rezolucji z dnia 17 stycznia 2013 r. w sprawie unowocześnienia polityki w dziedzinie pomocy państwa Parlament Europejski wyraził zaniepokojenie deficytem demokratycznym towarzyszącym takiemu procesowi podejmowania decyzji. Zawarte w powyższej rezolucji kwestie istotne z regionalnego punktu widzenia dotyczyły roli środków zachęty w ramach pomocy państwa dla państw członkowskich i regionów w czasach kryzysu gospodarczego; ponadto wezwano Komisję do bardziej aktywnego działania w celu rozróżnienia spraw ważnych i mniej ważnych oraz zwrócono jej uwagę na 40% spraw określonych w ogólnym rozporządzeniu w sprawie wyłączeń blokowych, które to sprawy Trybunał Obrachunkowy uznał za problematyczne.

W grudniu 2012 r. Europejski Trybunał Sprawiedliwości wydał wyrok w sprawie Leipzig-Halle. Trybunał zdecydował, że istnieje związek między eksploatacją infrastruktury w ramach działalności gospodarczej a budową infrastruktury do celów jej późniejszej eksploatacji. Jako że państwa członkowskie mają tendencję do uznawania budowy infrastruktury za niepodlegającą przepisom dotyczącym pomocy państwa (ze względu na rolę, jaką pełni ona na rzecz interesu publicznego), proces zgłaszania do Komisji jest często pomijany. Takie postępowanie nie powinno już więcej mieć miejsca, jako że orzeczenie Trybunału w sprawie infrastruktury publicznej wyjaśniło tę kwestię. Niemniej jednak może to przekładać się na zwiększenie presji wywieranej na organy publiczne finansujące budowę infrastruktury publicznej w ramach przyszłej polityki spójności oraz na obawy dotyczące zwiększenia ograniczeń administracyjnych dla samorządów lokalnych i regionalnych, które inwestują w takie przedsięwzięcia.

Mając na uwadze wyżej wspomniane problemy, które są wzajemnie powiązane i będą miały wpływ na kształt i realizację polityki spójności po 2014 r., Komisja Rozwoju Regionalnego postanowiła zareagować, wydając wstępny projekt rezolucji Parlamentu Europejskiego.

Koordinacja przepisów dotyczących pomocy państwa oraz polityki spójności

Zgodnie z TFUE polityka spójności powinna być skoncentrowana na sytuacji gospodarczej, społecznej i terytorialnej regionów znajdujących się w trudnej sytuacji oraz słabiej

---

¹ [http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:52012XC0111\(02\):PL:NOT](http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:52012XC0111(02):PL:NOT).

² Rozporządzenie (WE) nr 1370/2007 z dnia 23 października 2007 r. dotyczące usług publicznych w zakresie kolejowego i drogowego transportu pasażerskiego.

rozwiniętych¹. Traktat stanowi również, że pomoc świadczona na rzecz poprawy sytuacji strukturalnej, gospodarczej i społecznej słabiej rozwiniętych regionów uznaje się za zgodną z rynkiem wewnętrznym UE². Mimo że obie dziedziny polityki unijnej – zarówno pomoc państwa, jak i spójność – mają różne konteksty, istnieją między nimi pewne wspólne wartości, takie jak: pomoc słabiej rozwiniętym regionom, promowanie ich rozwoju i wspieranie obszarów, w których standard życia jest niższy, lub dotkniętych bezrobociem.

Instytucje UE powinny dążyć do skoordynowanego podejścia do polityki w obu dziedzinach. Obecny harmonogram prac nad głównymi aktami prawnymi dotyczącymi polityki w obu dziedzinach, jak również różne procedury ich zatwierdzania nie dają jednak nawet częściowej jasności co do interakcji obu tych dziedzin polityki. Przepisy dotyczące pomocy państwa – lub szczególnie ważne dla rozwoju regionalnego wytyczne dotyczące regionalnej pomocy państwa – zostaną prawdopodobnie przyjęte przez Komisję przed zakończeniem międzyinstytucjonalnych negocjacji dotyczących pakietu legislacyjnego w zakresie polityki spójności. Może to w rzeczywistości doprowadzić do stosowania różnych podejść w obu dziedzinach polityki oraz niewystarczającego uwzględnienia jasnych, przewidywalnych i elastycznych przepisów zgodnych z polityką spójności.

Zasięg terytorialny regionalnej pomocy państwa na lata 2014–2020

Wprowadzenie nowego pułapu zasięgu geograficznego nowych przepisów dotyczących pomocy państwa, jak również obniżenie intensywności tej pomocy w regionach kategorii „a” stanowi jeden z zasadniczych problemów wynikających z nowych wytycznych dotyczących regionalnej pomocy państwa. Sprawozdawca pragnie podać to w wątpliwość, jako że w obrębie UE występują pewne obawy, które uzasadniają stanowisko, że decyzji tej nie należy podejmować już teraz.

Pierwszym argumentem jest kryzys gospodarczy oraz rola, jaką inwestycje publiczne pełnią w warunkach trudności gospodarczych państw członkowskich. Rola przyznawanej w tym czasie pomocy państwa ma zasadnicze znaczenie dla rozwoju regionalnego i nie można jej lekceważyć. Zgodnie ze stwierdzeniem Trybunału Obrachunkowego „*wielkość pomocy państwa udzielonej na rzecz sektora przemysłowego i usługowego (z wyłączeniem kolei, innych rodzajów transportu, rolnictwa i rybołówstwa) oscylowała wokół 0,5 % PKB 27 państw członkowskich Unii Europejskiej aż do wybuchu kryzysu finansowego w drugiej połowie 2008 r.; w 2009 r. pomoc ta wzrosła jednak do poziomu 3,5 % PKB, tj. 410 mld EUR, co stanowi jej najwyższy poziom odnotowany od czasu rozpoczęcia przez Komisję w 1990 r. badań dotyczących pomocy państwa*”³. Jasne jest, że przyznawanie pomocy państwa i środków zachęty w ramach programów pomaga niektórym państwom członkowskim i ich regionom przezwyciężyć trudności gospodarcze oraz przyczynia się do ich rozwoju i wzrostu zatrudnienia.

Jednak nie tylko argument kryzysu w państwach członkowskich przemawia za ostrożnością w zakresie unowocześnienia unijnej polityki w dziedzinie pomocy państwa oraz

---

¹ Art. 174 TFUE.

² Art. 107 TFUE.

³ Sprawozdanie specjalne Trybunału Obrachunkowego nr 15 pt. „Skuteczność Komisji w dokonywaniu oceny pomocy państwa”, 2011 r.

odzwierciedlaniem przez te działania rzeczywistej sytuacji. Istnieją także inne problemy, takie jak konkurencyjność UE na rynku światowym w odniesieniu do państw trzecich, które korzystają z mniej rygorystycznych programów zatrudnienia lub niższych kosztów, lub sytuacja polityczna i społeczna państw członkowskich. Argumenty te powinny być wystarczające, aby spowodować rezygnację z planowanego początkowo zmniejszenia zasięgu terytorialnego nowych wytycznych dotyczących regionalnej pomocy państwa na lata 2014–2020 (RSAG) lub ograniczenia intensywności świadczenia pomocy w regionach. W zakresie działań na rzecz unowocześnienia unijnej polityki w dziedzinie pomocy państwa należy uwzględnić rzeczywistą sytuację państw członkowskich i regionów poprzez zrozumienie wpływu, jaki nowe przepisy wywrą na poziomie niższym od krajowego.

Bardzo trudna jest również sytuacja regionów, których nie uwzględniono na mapach regionalnej pomocy państwa. Brak pomocy na rzecz tych regionów w postaci specjalnej siatki bezpieczeństwa, podobnej do systemu stosowanego w ramach polityki spójności w przypadku regionów w okresie przejściowym, można by uznać za niesprawiedliwy i mógłby on utrudnić tym regionom osiągnięcie celów strategii Europa 2020. Rozwiązaniem może być np. traktowanie wszystkich obecnych obszarów kategorii „a” jako obszarów kategorii „c”, niezależnie od ich formalnej sytuacji gospodarczej wynikającej ze statystyk.

Ograniczenia administracyjne w zakresie przepisów dotyczących pomocy państwa w kontekście polityki spójności

Aby zapewnić skuteczne i łatwiejsze stosowanie przepisów dotyczących pomocy państwa w ramach polityki spójności, ważne jest, aby działania w zakresie unowocześnienia unijnej polityki w dziedzinie pomocy państwa były skoncentrowane na pomocy na dużą skalę oraz na uproszczeniu przepisów. Można tego dokonać poprzez zwiększenie pułapu *de minimis* lub poszerzenie zakresu kategorii poziomych w rozporządzeniu upoważniającym¹ i zakresu przepisów dotyczących wyłączeń blokowych zawartych w ogólnym rozporządzeniu w sprawie wyłączeń blokowych².

Konieczne będzie także lepsze stosowanie przepisów dotyczących wyłączeń przez Komisję i państwa członkowskie. Komisja powinna wyjaśnić, które kryteria mają zastosowanie w odniesieniu do ważnych i mniej ważnych spraw, podczas gdy państwa członkowskie, w przypadku gdy beneficjenci zwracają się do nich w poszczególnych sprawach, powinny dostarczyć informacje w terminie i w całości. Zdaniem sprawozdawcy podejście Komisji powinno być bardziej aktywne oraz prowadzić do wzrostu świadomości w sprawach dotyczących pomocy państwa, w szczególności w odniesieniu do władz lokalnych i regionalnych, które przyznają pomoc państwa jedynie od czasu do czasu.

W następstwie wydania przez ETS orzeczenia w sprawach połączonych *Mitteldeutsche Flughafen* i *Flughafen Leipzig/Halle* przeciwko Komisji państwa członkowskie oraz władze lokalne i regionalne spodziewają się wzrostu obciążenia administracyjnego związanego z pomocą państwa oraz biurokracji związanej z administrowaniem ich projektami w ramach polityki spójności. Ma to szczególne znaczenie w przypadku projektów skoncentrowanych na większej infrastrukturze, której wykorzystanie jest rozważane w ramach przyszłej działalności gospodarczej.

¹ Rozporządzenie Rady nr 994/98 z dnia 7 maja 1998 r.

² Ogólne rozporządzenie Komisji w sprawie wyłączeń blokowych (800/2008) z dnia 6 sierpnia 2008 r.

Trybunał Obrachunkowy w swoim sprawozdaniu zwraca uwagę na długość procesu wstępnego i procesu zgłaszania. W 40% spraw podjęcie decyzji zajmuje ponad 6 miesięcy. Komisja często korzysta z prawa żądania od danego państwa członkowskiego dostarczenia informacji wyjaśniających, co odbywa się zwykle na krótko przed upływem wymaganego przez prawo terminu. Ponieważ w wielu przypadkach państwa członkowskie nie udzielają odpowiedzi w terminie i zwlekają z nią, proces ten staje się nieznośnie długi. Podobnie jest w przypadku procedury formalnego postępowania wyjaśniającego – procedura składania skarg jest bardzo długa i niewystarczająco przejrzysta. Biorąc powyższe pod uwagę, władze lokalne i regionalne mogą mieć problem z przestrzeganiem rygorystycznych przepisów dotyczących zarządzania finansami, w tym przepisu dotyczącego umorzenia środków w ramach polityki spójności.

Zamiar uproszczenia procesu realizacji polityki spójności, jak również innych dziedzin polityki UE, został podany w wątpliwość w nowych przepisach dotyczących pomocy państwa. Zwiększenie potrzeby składania wstępnych zgłoszeń lub konieczność składania zgłoszeń także w przypadku projektów w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego lub Funduszu Spójności powodują większe obciążenie tych projektów biurokacją. Większe obciążenie administracją planuje się także w przypadku przedsiębiorstw objętych przepisami dotyczącymi pomocy państwa na lata 2014–2020, np. poprzez wprowadzenie alternatywnych scenariuszy, konieczności przedstawienia jasnych dowodów, że dana pomoc ma wpływ na wybór dokonywanej inwestycji, lub warunku, że prace nad przedsięwzięciem nie mogą zostać rozpoczęte przed podjęciem przez organy publiczne decyzji o przyznaniu pomocy. Ze względu na fakt, że procedury już są długotrwałe, a państwa członkowskie często same nie rozumieją, co należy poddać ocenie i w jaki sposób to zrobić, może dojść do wyłączenia niektórych projektów z zakresu pomocy inwestycyjnej.

Wpływ przepisów dotyczących pomocy państwa na atrakcyjność regionów

Możliwość zapewnienia państwom członkowskim środków zachęty, zarówno w formie dotacji, ulg podatkowych, nagród motywacyjnych, jak i pożyczek lub gwarancji, zwiększa często atrakcyjność określonych regionów w zakresie bezpośrednich inwestycji zagranicznych. Warunki w obszarach, w których możliwe jest przyznawanie pomocy na rzecz dużych przedsiębiorstw, powinny być jednak ograniczone, zgodnie z projektem wytycznych dotyczących regionalnej pomocy państw (RSAG). Przewidują one wyłączenie dużych przedsiębiorstw w regionach kategorii „c” oraz ograniczają inwestycje produkcyjne w regionach kategorii „a”. Inwestycje produkcyjne tych regionach, zgodnie z projektem Komisji, powinny być dozwolone w przypadku MŚP, natomiast powinny być ograniczone w przypadku dużych przedsiębiorstw.

Decyzja ta jest jednak powiązana także z polityką spójności. W projekcie rozporządzenia dla Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego z maja 2011 r. Komisja zaproponowała ogólne wyłączenie dużych przedsiębiorstw z zakresu inwestycji produkcyjnych. Wywołało to jednak sprzeciw zarówno Parlamentu Europejskiego, jak i Rady, które podczas negocjacji międzyinstytucjonalnych wyraziły wolę uwzględnienia w niektórych priorytetach inwestycyjnych także tych przedsiębiorstw oraz ich inwestycji produkcyjnych.

Nowe wytyczne dotyczące regionalnej pomocy państwa (RSAG) powinny odzwierciedlać bieżące postępy w negocjacjach w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego

oraz przesłanie obu instytucji, jeżeli chodzi o ich opinię na temat udziału podmiotów niebędących MŚP w rozwoju regionalnym. Istotny jest argument, że decyzja dotycząca kwestii, które przedsiębiorstwo powinno otrzymać pomoc bądź nie powinno jej otrzymać w obszarach objętych zakresem wytycznych dotyczących regionalnej pomocy państwa (RSAG), powinna być podejmowana na poziomie krajowym lub niższym od krajowego, zgodnie z zasadą pomocniczości. Sprawozdawca uważa jednak również, że kryterium przyznawania pomocy nie powinna stanowić wielkość przedsiębiorstwa, ale jego wkład w rozwój regionu, zatrudnienie, jakość inwestycji lub trwałość projektu.

28.5.2013

OPINIA KOMISJI GOSPODARCZEJ I MONETARNEJ (*)

dla Komisji Rozwoju Regionalnego

w sprawie polityki regionalnej, która stanowi element programów pomocy państwa o szerokim zasięgu
(2013/2104(INI))

Sprawozdawczyni komisji opiniodawczej (*): Sharon Bowles

(*) Komisja zaangażowana – art. 50 Regulaminu

WSKAZÓWKI

Komisja Gospodarcza i Monetarna zwraca się do Komisji Rozwoju Regionalnego, właściwej dla tej sprawy, o uwzględnienie w końcowym tekście projektu rezolucji następujących wskazówek:

1. z zadowoleniem przyjmuje złożony przez Komisję projekt wytycznych dotyczących pomocy regionalnej na lata 2014-2020 będący nieodłączną częścią programu unowocześnienia polityki w dziedzinie pomocy państwa; ponownie wyraża wsparcie dla podejścia, w którym zasady zgodności stosowane do oceny pomocy państwa opierają się na wspólnych regułach i są jednolite w ogólnym rozporządzeniu w sprawie wyłączeń blokowych oraz w różnych wytycznych; opowiada się za przyjęciem mniej złożonych, bardziej przewidywalnych i skutecznych oraz opartych na rzetelnej analizie ekonomicznej przepisów dotyczących kontroli i egzekwowania pomocy państwa;
2. zwraca uwagę na znaczenie ogólnego rozporządzenia w sprawie wyłączeń blokowych w ramach całego procesu unowocześniania polityki w dziedzinie pomocy państwa, jako że wyłączenie blokowe spoza zakresu obowiązywania wymogu powiadomienia w przypadku niektórych kategorii pomocy może poważnie zmniejszyć obciążenie administracyjne państw członkowskich, umożliwiając jednocześnie Komisji koncentrację jej zasobów na przypadkach powodujących największe zakłócenia, a także skuteczniejsze określanie priorytetów w zakresie działań wykonawczych; uważa zatem, że projekt nowego ogólnego rozporządzenia w sprawie wyłączeń blokowych oraz zestaw wspólnych zasad dotyczących tego rozporządzenia powinny zostać opublikowane przez Komisję przed publikacją jakichkolwiek określonych wytycznych;

3. ubolewa, że art. 109 TFUE, który stanowi traktatową podstawę rozporządzenia upoważniającego, a pośrednio również ogólnego rozporządzenia w sprawie wyłączeń blokowych, przewiduje jedynie zasięgnięcie opinii Parlamentu, nie zaś współdecyzję; jest zdania, że taki deficyt demokracji jest nie do przyjęcia; proponuje jak najszybszą zmianę tej sytuacji poprzez ustalenia międzyinstytucjonalne w dziedzinie polityki konkurencji, a także dokonanie odnośnej korekty przy okazji kolejnej zmiany traktatu; zauważa, że plan działania Komisji na rzecz pogłębionej unii gospodarczej i walutowej przewiduje przedstawienie wniosków dotyczących zmiany traktatu do 2014 r.; uważa, że propozycja taka powinna zawierać m.in. szczególny wniosek zmieniający art. 109 TFUE w celu dostosowania przepisów, o których mowa w tym artykule, zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą;
4. zachęca Komisję do kontynuowania wydawania wytycznych z obszaru „miękkiego prawa” w dziedzinie polityki konkurencji, w szczególności w sprawie pomocy państwa, biorąc pod uwagę obowiązujące orzecznictwo Trybunału Sprawiedliwości, w celu zapewnienia zainteresowanym stronom pewnego zakresu pewności prawa;
5. z zadowoleniem przyjmuje nowo zaproponowane przepisy dotyczące przejrzystości (ust. 127 i 128 projektu wytycznych); zachęca państwa członkowskie do przestrzegania tych przepisów oraz publikowania na głównej stronie internetowej pełnych i dokładnych informacji dotyczących przyznanej pomocy;
6. podkreśla, że podstawowym celem kontroli pomocy państwa jest zapewnienie równych warunków działania na konkurencyjnym i spójnym rynku wewnętrznym; w pełni wspiera ogólny cel programu unowocześnienia polityki w dziedzinie pomocy państwa polegający na dostosowaniu zasad pomocy państwa do potrzeby wspierania wzrostu gospodarczego w UE; zwraca uwagę, że ma to szczególne znaczenie jeżeli chodzi o wspieranie wzrostu gospodarczego w regionach UE znajdujących się w najtrudniejszym położeniu przy jednoczesnym ograniczaniu do minimum zakłóceń na rynku wewnętrznym będących skutkiem udzielania pomocy państwa;
7. wzywa jednak Komisję do dopilnowania, by wspieranie inteligentnego i zrównoważonego wzrostu sprzyjającego włączeniu społecznemu poprzez pomoc państwa było realizowane z zachowaniem ogólnej zgodności z wiarygodnymi strategiami długoterminowej konsolidacji fiskalnej; sugeruje, by Komisja – sporządzając zalecenia dla poszczególnych państw – w większym stopniu uwzględniała powiązania pomiędzy polityką dotyczącą pomocy państwa a nadzorem budżetowym, wzywa również państwa członkowskie do uwzględniania tych powiązań w procesie opracowywania programów stabilności i konwergencji oraz krajowych programów reform; podkreśla, że pomoc państwa powinna być dostępna w węższym zakresie, za to lepiej ukierunkowana i oparta na prostszych zasadach, przy uwzględnieniu, że ma ona stanowić wyjątek, a nie regułę; podkreśla potrzebę unikania „wyścigów po dotacje” między państwami członkowskimi, szczególnie w czasach surowych ograniczeń budżetowych w całej UE;
8. jest przekonany, że pomoc regionalna może być skuteczna jedynie wówczas, gdy będzie wykorzystywana w sposób oszczędny i proporcjonalny, a także gdy będzie skoncentrowana na regionach UE znajdujących się w najtrudniejszym położeniu, które jej najbardziej potrzebują; uważa zatem, że polityka pomocy państwa i polityka spójności

w dużym stopniu wzajemnie się uzupełniają i wzmacniają. w związku z powyższym wzywa Komisję, aby zagwarantowała, że unowocześnienie polityki w dziedzinie pomocy państwa będzie zgodne z proponowanymi zmianami w rozporządzeniu ogólnym dotyczącym funduszy strukturalnych oraz aby zapobiegała nierównemu traktowaniu obszarów należących do tej samej kategorii i doświadczających podobnych trudności gospodarczych. podkreśla znaczenie ustrukturyzowanego wkładu pomocy na rzecz rozwoju regionalnego, w szczególności w kontekście obecnego głębokiego kryzysu gospodarczego; wzywa Komisję do uznania faktu, że w gospodarce realnej i w sektorze finansowym nadal stosuje się kryzysowe kryterium „poważnych zakłóceń gospodarki państwa członkowskiego”, a także do wyjaśnienia i znormalizowania kryteriów dokonywania takiej oceny;

9. zauważa, że między funduszami strukturalnymi w ramach polityki spójności a pomocą państwa dla przedsiębiorstw istnieje margines zbieżności; podkreśla, że znacząca część wydatków w ramach polityki spójności UE na lata 2014-2020 wchodzi w zakres ogólnego rozporządzenia w sprawie wyłączeń blokowych oraz że w tym kontekście właściwe są nie tylko wytyczne dotyczące pomocy regionalnej, lecz także inne wytyczne horyzontalne lub sektorowe; zauważa, że wszystkie te instrumenty pomocy państwa muszą być spójne między sobą oraz z celami polityki spójności, oraz że wszystkie te przepisy powinny ostatecznie zapewnić efektywne wydatkowanie środków publicznych i wspieranie rozwoju;
10. podkreśla, w świetle nadchodzących zmian w ogólnym rozporządzeniu dotyczącym funduszy strukturalnych na lata 2014-2020, że zmiany w przepisach dotyczących polityki spójności, szczególnie w odniesieniu do nowej kategoryzacji regionów, należy brać pod uwagę z wielką ostrożnością, zarówno podczas unowocześniania wytycznych dotyczących pomocy regionalnej, jak i innych przekrojowych lub sektorowych wytycznych dotyczących pomocy państwa; nalega na wypracowanie prawdziwej synergii pomiędzy wszystkimi instrumentami pomocy państwa i polityki spójności w celu wyeliminowania wszelkich niepokojących różnic i zapewnienia maksymalnej zgodności obu tych strategii;
11. przyjmuje do wiadomości wskazane przez Komisję problemy dotyczące pomocy inwestycyjnej dla dużych przedsiębiorstw; biorąc pod uwagę dowiedziony brak efektu zachęty; uważa jednak, że całkowite wyłączenie dużych przedsiębiorstw z zakresu przepisów dotyczących pomocy państwa w dziedzinach objętych art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE jest nieuzasadnione, biorąc pod uwagę wkład tych przedsiębiorstw w zatrudnienie, ich działalność w zakresie podwykonawstwa przynoszącą korzyści MŚP oraz ich wspólne zaangażowanie w badania i rozwój; jest zdania, że obecność dużych przedsiębiorstw jest często kluczem do sukcesu MŚP, które korzystają z klastrów prowadzonych przez duże przedsiębiorstwa oraz czerpią korzyści z działalności w zakresie podwykonawstwa; podkreśla, że takie wyłączenie dużych przedsiębiorstw może doprowadzić do utraty miejsc pracy i ograniczenia działalności gospodarczej w określonych regionach oraz przenoszenia przedsiębiorstw do innych regionów, na terenie Unii Europejskiej, jak i poza nią; sugeruje, że powinno się zezwolić na udzielanie pomocy regionalnej dużym przedsiębiorstwom w dziedzinach objętych art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE, pod warunkiem skrupulatniej kontroli po indywidualnym zgłoszeniu oraz wprowadzenia dodatkowych warunków zgodności w zakresie efektu zachęty, jak również wkładu w rozwój regionalny

za pomocą klastrów i podwykonawstwa;

12. wzywa Komisję, aby zapewniła łatwiejszy i bardziej przejrzysty dostęp MŚP do pomocy państwa w regionach znajdujących się w najtrudniejszym położeniu, uznając znaczenie tych podmiotów dla rozwoju regionalnego; jednocześnie zwraca się do Komisji o wzmoczenie wysiłków na rzecz egzekwowania prawa w poważniejszych przypadkach powodujących potencjalnie poważniejsze zakłócenia;
13. zauważa, że w przeciwieństwie do innych rodzajów pomocy państwa, która może być przyznawana w całej UE, zakres pomocy regionalnej powinien być z definicji ograniczony ze względu na zasięg geograficzny i odsetek ludności;
14. wzywa Komisję do rozważenia skutków gospodarczych podjętej przez nią decyzji w sprawie pomocy regionalnej w szerszym kontekście geograficznym, bowiem regiony przygraniczne mogą konkurować z terytorium EOG o lokalizację działalności gospodarczej; zaleca Komisji, aby wzięła tę kwestię pod uwagę w ramach opracowanej przez nią polityki sąsiedztwa UE oraz podczas negocjacji z krajami kandydującymi;
15. zgadza się z Komisją, że należy unikać sytuacji, w których pomoc państwa prowadzi do przenoszenia działalności z jednego miejsca do drugiego w ramach EOG; wyraża jednak wątpliwości w związku z proponowanymi projektami ust. 24-25 i 122-134, jako że uważa, iż nie stanowią one odpowiedniego uzupełnienia polityki spójności oraz są niezgodne z celem uproszczenia; zauważa w szczególności, że wspomniany okres dwóch lat jest z konieczności arbitralny oraz że przestrzeganie tego przepisu może być niemożliwe do wyegzekwowania ze względu na fakt, że jakikolwiek związek przyczynowy oraz istnienie planu przygotowanego z dwuletnim wyprzedzeniem będzie trudne do udowodnienia; wyraża zaniepokojenie, że przepis ten może faworyzować przedsiębiorstwa spoza Unii Europejskiej w stosunku do przedsiębiorstw z Unii Europejskiej oraz że może to prowadzić do przenoszenia tych przedsiębiorstw poza EOG, podczas gdy działalność gospodarczą można przyciągać dzięki pomocy regionalnej dla obszarów objętych pomocą;
16. wyraża także wątpliwości dotyczące braku kwalifikowalności do pomocy regionalnej „przedsiębiorstw znajdujących się w trudnej sytuacji w rozumieniu wytycznych wspólnotowych dotyczących pomocy państwa w celu ratowania i restrukturyzacji zagrożonych przedsiębiorstw” (ust. 11 projektu wytycznych); jest zdania, że przedsiębiorstw w fazie restrukturyzacji nie należy narażać na bardziej rygorystyczne środki, w szczególności, gdy z założenia negatywna ocena złożonych przez te przedsiębiorstwa wniosków o przyznanie pomocy może prowadzić do przenoszenia tych przedsiębiorstw poza teren UE; zwraca uwagę, że odpowiedzialna reorganizacja przedsiębiorstwa w dzisiejszym niepewnym i stale zmieniającym się otoczeniu biznesowym stanowi główne działanie pozwalające na utrzymanie w długiej perspektywie czasowej zrównoważonego charakteru inwestycji, tworzenia wzrostu gospodarczego i nowych miejsc pracy; zauważa, że proponowana zasada w obecnej postaci jest to nie tylko niezgodna z celem pomocy przedsiębiorstwom dotkniętym kryzysem gospodarczym w regionach objętych pomocą, lecz także niemożliwa do zrealizowania, biorąc pod uwagę, że wytyczne te wyraźnie nie zawierają dokładnej definicji przedsiębiorstw znajdujących się w trudnej sytuacji; przypomina swą rezolucję z dnia 15 stycznia 2013 r.,

w której domaga się aktu prawnego dotyczącego informowania pracowników i konsultowania się z nimi, przewidywania restrukturyzacji i zarządzania nimi¹ oraz domaga się, by Komisja niezwłocznie podjęła działanie;

17. jest przekonany o konieczności utrzymania pewnego marginesu elastyczności w zakresie przeglądu tych wytycznych, zgodnie z ust. 177 projektu wytycznych, aby umożliwić w przyszłości wprowadzenie wszelkich wymaganych zmian, jako że wytyczne te mają obowiązywać przez okres 7 lat.

---

¹ Teksty przyjęte, P7_TA(2013)0005.

WYNIK GŁOSOWANIA KOŃCOWEGO W KOMISJI

Data przyjęcia	28.5.2013
Wynik głosowania końcowego	+ : 38 - : 1 0 : 3
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Burkhard Balz, Elena Băsescu, Jean-Paul Basset, Sharon Bowles, Udo Bullmann, Diogo Feio, Markus Ferber, Elisa Ferreira, Ildikó Gáll-Pelcz, Jean-Paul Gauzès, Sven Giegold, Liem Hoang Ngoc, Gunnar Hökmark, Syed Kamall, Othmar Karas, Wolf Klinz, Jürgen Klute, Rodi Kratsa-Tsagaropoulou, Werner Langen, Astrid Lulling, Arlene McCarthy, Marlene Mizzi, Sławomir Nitrás, Ivari Padar, Alfredo Pallone, Anni Podimata, Antolín Sánchez Presedo, Olle Schmidt, Peter Simon, Theodor Dumitru Stolojan, Ivo Strejček, Kay Swinburne, Sampo Terho, Marianne Thyssen, Ramon Tremosa i Balcells, Pablo Zalba Bidegain
Zastępca(y) obecny(i) podczas głosowania końcowego	Thijs Berman, Philippe De Backer, Bas Eickhout, Sari Essayah, Mojca Kleva Kekuš, Thomas Mann

30.5.2013

OPINIA KOMISJI ZATRUDNIENIA I SPRAW SOCJALNYCH

dla Komisji Rozwoju Regionalnego

w sprawie polityki regionalnej będącej częścią szerszych programów pomocy państwa (2013/2104(INI))

Sprawozdawczyni komisji opiniodawczej: Pervenche Berès

WSKAZÓWKI

Komisja Zatrudnienia i Spraw Socjalnych zwraca się do Komisji Rozwoju Regionalnego, właściwej dla tej sprawy, o uwzględnienie w końcowym tekście projektu rezolucji następujących wskazówek:

- uwzględniając komunikat Komisji do Rady, Parlamentu Europejskiego, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego oraz Komitetu Regionów z dnia 25 czerwca 2008 r. zatytułowany „»Najpierw myśl na małą skalę« – Program »Small Business Act« dla Europy” (COM(2008)0394),
  - uwzględniając rezolucję z dnia 5 lipca 2011 r. w sprawie piątego sprawozdania Komisji w sprawie spójności oraz strategii w dziedzinie polityki spójności po 2013 r.,
- A. mając na uwadze, że w regionach znajdujących się w najtrudniejszym położeniu rozwój można osiągnąć za pomocą programów pomocy państwa, mogących zachęcić do przyszłych prywatnych inwestycji w tych regionach i wzmocnić pozytywny wpływ na zatrudnienie;
- B. mając na uwadze, że pomoc państwa powinna być lepiej dostosowana do celów określonych w marcu 2000 r. przez Radę Europejską w Lizbonie oraz celów strategii Europa 2020, uzupełniając jednocześnie cele polityki unijnej w innych dziedzinach, w szczególności polityki spójności;
1. uważa, że wdrażanie zarówno polityki spójności, jak i przepisów dotyczących programów pomocy państwa, których celem jest rozwój lokalnych i regionalnych inwestycji, ma istotne znaczenie dla wspierania spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej, rozwoju regionalnego i lokalnego, rozwoju inteligentnego, zrównoważonego i sprzyjającego włączeniu społecznemu, w tym w przemyśle, oraz tworzenia miejsc pracy; wyraża jednak zaniepokojenie co do spójności przepisów dotyczących pomocy państwa z celami określonymi w strategii Europa 2020 i z wdrażaniem europejskich funduszy

strukturalnych i inwestycyjnych; zwraca się zatem o skoordynowane podejście do pomocy państwa i polityki spójności w celu osiągnięcia celów społecznych strategii Europa 2020;

2. ubolewa, że podstawa prawna tej reformy nie przewiduje większego zaangażowania Parlamentu w debatę poprzez zwykłą procedurę ustawodawczą; zwraca się do Komisji o konsultowanie się z Parlamentem na temat warunków nadzoru decyzji i aktów przez władze krajowe i lokalne;
3. podkreśla fakt, że inwestycje publiczne i pomoc państwa mają szczególne znaczenie dla podtrzymania ożywienia gospodarczego w Europie i odgrywają zasadniczą rolę w finansowaniu rozwoju przemysłu w sektorach o znacznym potencjale wzrostu i tworzenia miejsc pracy, takich jak nowe technologie informacyjne i komunikacyjne oraz zielona gospodarka;
4. z zadowoleniem przyjmuje cel Komisji w ramach procesu unowocześnienia polityki w dziedzinie pomocy państwa, jakim jest uczynienie zasad jaśniejszymi, prostszymi i łatwiejszymi; jest zdania, że zasady te powinny być zarówno dobrze skoordynowane z polityką Unii Europejskiej w innych dziedzinach, jak i wystarczająco jasne, dające się przewidzieć i elastyczne, aby mogły zaspokoić potrzeby niektórych państw członkowskich i ich regionów, które borykają się z kryzysem i poważnymi trudnościami gospodarczymi; ponownie podkreśla swoje uznanie dla roli, jaką pomoc państwa i inwestycje publiczne pełnią w zmaganiach z kryzysem gospodarczym; wyraża zaniepokojenie faktem, że wniosek ten, opublikowany do konsultacji, nie został poparty wystarczającym uzasadnieniem, jest sprzeczny z celem uproszczenia i nie uzupełnia w wystarczającym stopniu polityki spójności, zwłaszcza w odniesieniu do przepisów o zapobieganiu relokacji;
5. uwzględniając alarmujące wskaźniki bezrobocia, zwłaszcza wśród ludzi młodych, osiągające w niektórych regionach 50%, wzywa państwa członkowskie, regiony i właściwe organy do nadania priorytetu inwestycjom skoncentrowanym na tworzeniu miejsc pracy;
6. podkreśla, że pomoc państwa na rzecz najbardziej upośledzonych regionów powinna wspierać zatrudnienie, zwłaszcza ludzi młodych, i przypomina, że krajową pomoc regionalną należy wdrażać w sposób umiarkowany i proporcjonalny w celu uzyskania skutecznych i efektywnych wyników;
7. wzywa do harmonizacji podziału na strefy geograficzne z nowymi wnioskami Komisji dotyczącymi polityki spójności, a zwłaszcza do ustanowienia nowej kategorii regionów w okresie przejściowym, których PKB wynosi od 75% do 90% średniej UE, i proponuje uproszczony system, w ramach którego wszystkie regiony w okresie przejściowym byłyby uznawane za wstępnie określone obszary objęte art. 107 ust. 3 lit. c);
8. uważa, że wsparcie na rzecz ratowania i restrukturyzacji przedsiębiorstw dotkniętych kryzysem powinno iść w parze z określeniem strategii rozwoju regionalnego zakładającej jasne cele;
9. jest zdania, że pomoc państwa powinna koncentrować się głównie na MŚP – ponieważ ogólnie zatrudniają one większość europejskiej ludności i mają lepszą wiedzę na temat

regionalnych potrzeb – lecz nie wykluczać dużych przedsiębiorstw, które mają istotny wpływ na bezpośrednie i pośrednie zatrudnienie i pobudzają rozwój regionów, w których prowadzą działalność;

10. uważa, że kwalifikowalność dużych przedsiębiorstw do przyznania środków zachęty w ramach pomocy państwa należy określać nie tylko na podstawie wielkości danego przedsiębiorstwa czy sektora, w którym prowadzi ono działalność, ale także na podstawie liczby miejsc pracy, które mogą zostać utworzone dzięki tym środkom zachęty, jakości i trwałości tych miejsc pracy lub ogólnej trwałości projektu, łącznie z długofalowymi skutkami dla rozwoju danych regionów i stanu zatrudnienia w tych regionach; podkreśla, że zgodnie z zasadą pomocniczości decyzje podejmowane w celu określenia, które z poszczególnych projektów mają największy potencjał, aby osiągnąć cele polityki UE, powinny być pozostawione państwom członkowskim, właściwym regionom oraz samorządom lokalnym;
11. zwraca uwagę na model gospodarki społecznej sprzyjającej włączeniu społecznemu jako na model gospodarczy, który należy wspierać ze względu na jego wkład w rozwój gospodarczy i spójność społeczną; zwraca się zatem o zróżnicowane traktowanie tego sektora;
12. z zadowoleniem przyjmuje klauzulę ochronną zaproponowaną przez Komisję, która zobowiązywałaby duże przedsiębiorstwa do utrzymywania inwestycji i miejsc pracy utworzonych w obszarze, w którym przyznano pomoc, przez okres pięciu lat lub, w przypadku MŚP, trzech lat;
13. proponuje włączenie klauzuli windykacji pełnej kwoty pomocy, wzorowanej na art. 57 rozporządzenia ogólnego dotyczącego funduszy strukturalnych; klauzula windykacji miałaby zastosowanie przez okres pięciu lat po przyznaniu pomocy, jeśli charakter współfinansowanej działalności lub warunki jej wdrożenia uległyby zmianie, jeśli działalność przynosiłaby przedsiębiorstwu lub organowi publicznemu nienależne korzyści, jeśli nastąpiłaby zmiana własności elementu infrastruktury lub ustałaby działalność produkcyjna; państwa członkowskie i Komisja powinny zapewnić, że przedsiębiorstwa, które podlegają lub zostały poddane procedurze windykacji w następstwie przeniesienia działalności produkcyjnej do innego obszaru w obrębie państwa członkowskiego lub do innego państwa członkowskiego, nie otrzymują wkładu z funduszy strukturalnych.

WYNIK GŁOSOWANIA KOŃCOWEGO W KOMISJI

Data przyjęcia	29.5.2013
Wynik głosowania końcowego	+: 36 -: 1 0: 3
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Regina Bastos, Edit Bauer, Heinz K. Becker, Pervenche Berès, Vilija Blinkevičiūtė, Philippe Boulland, David Casa, Alejandro Cercas, Ole Christensen, Derek Roland Clark, Minodora Cliveti, Marije Cornelissen, Emer Costello, Andrea Cozzolino, Sari Essayah, Richard Falbr, Marian Harkin, Nadja Hirsch, Danuta Jazłowiecka, Martin Kastler, Ádám Kósa, Jean Lambert, Verónica Lope Fontagné, Olle Ludvigsson, Thomas Mann, Csaba Óry, Siiri Oviir, Sylvana Rapti, Licia Ronzulli, Elisabeth Schroedter, Joanna Katarzyna Skrzydlewska, Jutta Steinruck, Traian Ungureanu, Andrea Zannoni
Zastępca(y) obecny(i) podczas głosowania końcowego	Françoise Castex, Jürgen Creutzmann, Filiz Hakaeva Hyusmenova, Ria Oomen-Ruijten, Antigoni Papadopoulou, Csaba Sógor

WYNIK GŁOSOWANIA KOŃCOWEGO W KOMISJI

Data przyjęcia	30.5.2013
Wynik głosowania końcowego	+ : 33 - : 6 0 : 3
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Luís Paulo Alves, Jean-Jacob Bicep, John Bufton, Nikos Chrysogelos, Francesco De Angelis, Danuta Maria Hübner, Filiz Hakaeva Hyusmenova, Vincenzo Iovine, María Irigoyen Pérez, Seán Kelly, Mojca Kleva Kekuš, Constanze Angela Krehl, Petru Constantin Luhan, Iosif Matula, Erminia Mazzoni, Ana Miranda, Jens Nilsson, Jan Olbrycht, Wojciech Michał Olejniczak, Markus Pieper, Tomasz Piotr Poręba, Georgios Stavrakakis, Csanád Szegedi, Nuno Teixeira, Lambert van Nistelrooij, Oldřich Vlasák, Kerstin Westphal, Hermann Winkler, Joachim Zeller, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska
Zastępca(y) obecny(i) podczas głosowania końcowego	Martina Anderson, Karin Kadenbach, Lena Kolarska-Bobińska, Elisabeth Schroedter, Patrice Tirolien, Evžen Tošenovský, Giommaria Uggias, Manfred Weber, Iuliu Winkler
Zastępca(y) (art. 187 ust. 2) obecny(i) podczas głosowania końcowego	Albert Deß, Takis Hadjigeorgiou, Katarína Neveďalová